

כתב ההגנה של "שורת המתנדבים" במשפטו של סגן המפקח הכללי עמוס בן גוריון פסל את עצמו

משפט או התפטרות. הברירה בפני המתנדבים תהיה: משפט או התפטרות. אין ספק שיהיה זה אחד המשפטים הסוערים ביותר בתולדות המדינה.

כדי להשוות למשפט אופי ציבורי רחב ככל האפשר, בחרו המתנדבים בשלושה עורכי-דין מתנדבים, בעלי עבר ועמדות פוליטיות שונות: שמואל (משפט קסטנר) תמיר, שופט-מחוזי לשעבר שלמה תוסיה-כהן (שותפו של חותן הרמטכ"ל) ועורך-הדין התל-אביבי ארגולד אפלבויס.

להלן קטעים מכתב-ההגנה של הנתבע השלישי, אחרי השמטת אותם החלקים שיש להם ענין משפטי פורמלי גרידא.

עם התקרב שעת-האפט, בה היה על הנתבעים להגיש את כתב-ההגנה במשפטו של עמוס בן-גוריון נגד שורת-המתנדבים, נעשו מאחורי הקלעים מאמצים נואשים למנוע את המשפט. לחץ אדיר הופעל על שורת-המתנדבים כדי להשפיע עליהם לסגת ברגע האחרון.

ביום הראשון של השבוע הגיעו מאמצים אלה, זמנית, לקיצם: לתק מ' 113/56 של בית-המשפט המחוזי בתל-אביב הוכנסו כתב-ההגנה של ארבעת הנאשמים, שהזדהו כולם בנוסח אחיד, השתרעו על פני ששה עמודים צפופים של מכונת-כתיבה.

נוסח כתבים אלה לא השאיר שום ספק: נשפרו כל הגשרים. הברירה בפני עמוס בן גוריון תהיה עתה: צד אחד לסגת מבלי לבזות את עצמו לחלוטין. הברירה בפני עמוס בן גוריון תהיה עתה:

ה נתבע מס' 1 הוא ארכיאולוג והיסטוריון על פי מקצורו, ועל, וחבר שורת המתנדבים.

הנתבע מס' 2 הוא מוסמך למשפטים וחבר השורה. הנתבע מס' 3 הוא היסטוריון ומרצה להיסטוריה, אף הוא חבר השורה.

הנתבע מס' 4 הוא בוגר האוניברסיטה העברית בירושלים וחבר השורה.

שורת המתנדבים היא אגודה רשומה כחוק לפי החוק העותומני אשר מטרותיה המרכזיות הן לשרת את העם והמדינה, מתוך התנדבות אישית, עלידי פעולות תרבותיות וחברתיות בקרב העולים החדשים, לשם קליטתם והתערותם בארץ, ועלידי מערכה ציבורית נגד השחתות ונגעים או ליקויים במערכת החיים הציבוריים. מזה שנים מספר פועלת השורה בהתאם למטרותיה.

ל-ידי צירוף בלתי-נאמן של קטעים שונים בחוברת של (השורה) והתעלמות מאחרים, מנסה התובע לייחס לנתבע כוונות אשר לא היו לו, ולהזים טענות שלא הושמעו על ידו. כך מבקש התובע להשיג בדרכי עקיפין גושפנקא להתנהגותו הנפסדת, אשר כלפי חלק מגילוייה הטיחה ה' שורה בקורת ממשית ועניינית, שעליה אין לתובע כל תשובה המניחה את הדעת.

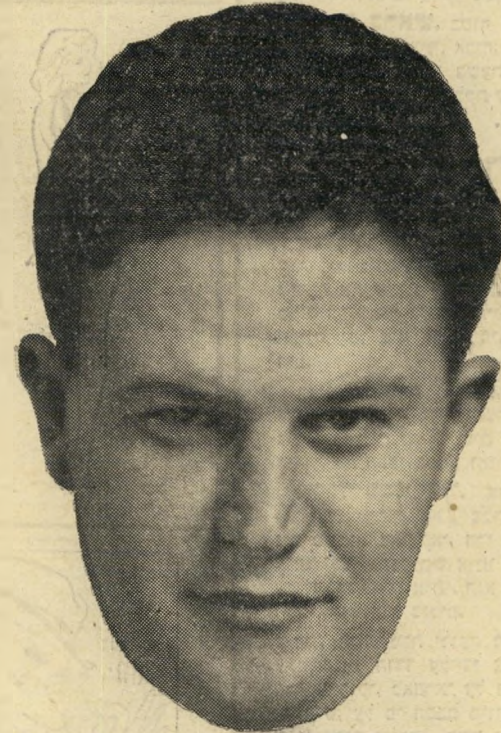
השורה והנתבע לא היססו, ואינם מהססים, לגלות בפומבי ובלשון ברורה וגלויה את הידוע להם, ואשר טעון גילוי מבחינת האינטרס הציבורי. זאת עשו בעבר... בשורת פירסור מים, אשר החוברת הנידונה הינה המשר להם. עובדה זו מתבהרת לחלוטין אף מן החוברת בשלמותה, על לשונה, סיגנונה, המבוא והסיום... אולם השורה והנתבע אינם מוכים גים לקבל על עצמם כוונות רמזים אשר לא נתכונו להם, ואשר התובע מנסה לייחס להם ללא הצדקה...

ה נתבע... מאשר כי התכוון לומר במכתב תשובתו מיום 15.1.56 (שהתפרסם בעתונות), שמכל מערכת העובדות שנקבעו בחוברת, עשויות היו להתבקש מסקנות ותוצאות חמורות, ביניהן האפשרות של הבזיון המכאיב שהיה נגרם על ולמדינה לו התפרסם בעולם כולו שאחד הסוחרים בקבוצה ישראלית, אשר נחשדה בקנוניה זדונית עם יצרנים גרמנים, הוא שותף (בעסק אחר) עם סגן המפקח הכללי של משטרת ישראל, אשר נשאר שותף וידיד של אותו חשוד לאחר מכן, ואף הפגין זאת בגילויים משותפים בפומבי.

הנתבע אמנם התכוון לומר, כי בטבע הדברים, לא מן הנמנע הוא, שהתנהגותו זו של התובע היתה עשויה להשפיע על חוקר, קצין או סמל בשעה שהיה צורך לדון בתיק הנ"ל, וכי על כל פנים היתה קיימת סכנה שיקרה כזאת, ועל התובע היה להביא זאת בחשבון. הנתבע טוען כי תוכן חוברת, והמכתב מיום 15.1.56, בכל מה שנוגע לתובע, במובנם ההגיוני והסבירי, הוא אמת.

ב מידה שהחוברת והמכתב כללו עובדות, העובדות נכונות ואמיתיות, ובמידה שהן כללו ביקורת, הרי היתה זו ביקורת הוגנת, ובמידה שניתן היה להסיק מכוונת, הרי היו אלו הכוונות הגלויות והמוצהרות שבוטאו בפירסומים הנידונים.

...במסיבות הענין היתה לו (רשות) לפרסם את הדברים שפורסמו, באשר היתה זאת חובתו המוסרית והציבורית

חובה יתרה נודעה לנתבע לפרסם את הפירסומים שפורסמו, לאור מעמדו של התובע, המתבטא לא בתפקידו בלבד. התובע נהנה, בין היתר, מתמיכה יוצאת מן הכלל של מר יחזקאל סהר, המפקח הכללי של משטרת-ישראל, המזכה אותו במעין חסינות, אשר במהלך החקין והנכון של הדברים אין הוא זכאי לה, ואשר הרחק לכת בין היתר, בפירסום עובדות בצביון מגמתי, העשוי להטעות את הצבור.

ה ובתו של הנתבע להיזקק לדרך של פירסום החוברת בכללותה, נבעה בין היתר מן המציאות שבה נתקלה השורה שהתבטאה:

...בהימנעותם של המשטרה ומשרד המשפטים מלקנות בצערים... כלפי אישים שונים, אשר היה חומר מספיק,

לכאורה, על מנת לפעול נגדם כדון.

● בפרוטקציה, הפליה, מידת איפה ואיפה והעדפה בלתי הוגנת של "אינטרסים מוגנים", על שיקולים ענייניים וצוד קים, במוסדות רשמיים שונים.

★ ★ ★

ה תנהגותו הכללית של התובע יצרה קרקע נוחה לחשדות, ובמידה שנמצא אדם או נמצאו אנשים אשר הסיקו מסקנות מעין אלו מפירסומי התובע, שוב עומדת לנתבע טענת הביקורת ההוגנת...

למענתו של התובע... כי פירסומי התובע מוציאים עליו שם רע, טוען הנתבע כי כבר קודם לפירסומים הנידונים לא היה לתובע שם טוב מן הבחינות הנידונות.

למענת התובע, כי הנתבע מייחס לתובע בפירסומיו התנהגות בלתי-הוגנת במשרה הציבורית, משיב הנתבע, שאמנם מייחסים הם לו התנהגות בלתי-הוגנת במשרתו הציבורית.

★ ★ ★

ב יתר פירוט, נוסף לאמור לעיל, טוען הנתבע כי התנהגותו הבלתי הוגנת של התובע במשרתו הציבורית מתבטאת ב:

● עבירה על תקנות המשמעת, המחייבת כל שוטר וקצין במשטרת ישראל.

● קבלת מתנות ללא רשות קצין עליון, בניגוד לתקנות המחייבות כל שוטר וקצין במשטרת ישראל.

● קבלת מתנות ברשות קצין עליון, אך שלא כהלכה, בניגוד למוסר הציבורי.

● ניצול מעמדו הרשמי לרכישת רכוש במחירים אפסיים ובלי-דריאלים.

● השתתפות בעבירות על תקנות הפיקוח.

● התרועעות שלא לצורך עם אנשים החשודים כעבריינים.

● התנהגות אישית וחברתית שאינה הולמת את מעמדו ומשרתו.

● עבירה על תקנות עירוניות, אשר המשטרה מופקדת על שמירתן.

● התערבות באזרחים לצורך מטרות אישיות, תוך ניצול לרעה של מעמדו הרשמי והאפשרויות המוקנות לו בתוקף זה.

● התנהגות בניגוד למוסר הציבורי.

למענת התובע, כי הנתבע פוגע בו מבחינת משרתו, טוען הנתבע שבהתנהגותו פסל התובע את עצמו מלהוסיף ולכהן במשרתו הרמה, על אופיה המיוחד ודרגתו הגבוהה, אשר בה היה חייב לא רק לנהוג כשורה, אלא אף להיראות כאדם הנוהג כשורה, על כל הנוגע מכך.

★ ★ ★

כ תוצאה ממכתב הדברים המתואר לא נפגע התובע בפועל, כל עיקר, במשרתו הנוכחית על ידי פירסומי הנתבע: ארכא, הממונים עליו ממאנים גם עתה בעקשנות להסיק כלפיו את המסקנות הראיות.

אשר לטענת התובע בדבר דעת-הקהל העשויה להיווצר, לטענתו, עקב הפירסומים של הנתבע, טוען הנתבע נוסף לכל האמור, כי התנהגות התובע ומעשיו הם הגורם הקובע את דעת הקהל לגביו.

מטרת הפירסומים, כפי שהודגש בהם, לא היתה לעורר שנאה כלפי התובע, אלא בראש וראשונה, כפי שנקבע באופן מודגש בפתח החוברת: "להצביע על ליקויים חמורים ב' משטר ובשלטון ולהתריע על הסכנות הנובעות מליקויים אלה".

מפלגות

אין מלה בעברית

אם ישנו דבר אחד אשר ח"כ הפועל-המזרחי חי יצחק רפאל חובב אותו יותר מאשר לט"י בעולם על חשבון האומה, הרי הוא ל' נאום נאומים על חשבון המדינה. השבוע הג' שים הגבר הגבוה והשמנמן את שתי שאיפיו היו בעת ובעונה אחת: הוא טייל בפאריס, והוא נאם נאום. התוצאות העסיקו את משר' רדי-החוקן הישראלי משר' כמה ימים.

ישראל תספח לעצמה כל שטח שייכבש במלחמה הבאה! רעם הח"כ הנכבד, שלא היה מעולם חייל בשום מלחמה. גבולות

השורד, ישמח היועץ-המשפטי חיים כהן מאד. כי פסק-דין כזה עלול לבטל גם את פסק-הדין של הלוי בפרשת קסטנר, שהיה מפלה מוחצת ליועץ המשפטי. כמובן שביטול כזה היה ב' טול פורמלי גרידא שלא היה מעלה ולא מור' ירד דבר מבחינה מהותית, ואשר רק אנשים נואשים יכלו לצפות ממנו לנחמה-ספורת.

משום מה שחך חיים כהן להגיש עד כה ל' כנסת הצעת-חוק שיגרתית כמקובל במקרים כאלה: תשריר המאשר במאוחר את כל פסקי-הדין שניתנו על-ידי השופט בתקופה שסמכו' חו היתה בספק פורמלי, כמו במקרים של שחר' חה אסר, שופט בית המשפט העליון, והרב הראשי נסים. הוא היה טרור, כנראה, בהגשת השירות לקוחותיו.

תעים. הם זכרו כי שרת אמר בשעתו: "אין מלה בעברית להגדיר את נאומיו של רפאל!"

אסונות

הבת היחידה

ביום הרביעי נשאל דויד בן-גוריון אם הוא מסכים לדחיית הועידה של ההסתדרות הכללית לחודש ב' ג'י. שמע את הסיבה, הפטיר: "בהחלט, בהחלט!"

ערב לפני כן ניגשה הסטודנטית יעל ("יעל" נקח") נמיר, (21), להדליק תנור נפט בחדרה בירושלים הקרה. הלהבה פרצה אל פניה, גר' מה לכחיות מסוכנות. כששמע אביה, המזכיר

(המשך בעמוד הבא)